

Jelfeldolgozás gyakorlati zárthelyi

A dolgozat önálló munkán alapul. Az órai, a gyakorlati jegyzet valamint az octave program dokumentációja felhasználható a feladatok kidolgozása során. A részletes számolásokat tartalmazó beadandó lapokra írja fel a nevét és az etr azonosítóját. Az octave programra alapuló feladatmegoldásokat tartalmazó naplófájlokat a munka végétével a /home/steger/zh/ETRAZONOSITO mappába mentse. Törekedjen a tiszta, olvasható munkára, a naplófájlba tegyen megjegyzés sorokat!

I. Számábrázolás problémaköre

1. Adja meg a β -alapú, p -jegyű normál alakú lebegőpontos szám definícióját! Mekkora a kerekítésből adódó legnagyobb abszolút hiba? Mi a gépi epsilon és hogyan számolható?
2. Ábrázolja a $-\sqrt{153}$ valós számot (β, p) számrendszerben valamint adja meg a kerekítésből adódó abszolút és relatív hibát, ha (β, p) rendre: $(10, 2)$ illetve $(2, 8)$!
3. Legyen $x = 10,413$ és $y = 10,409$. Vizsgálja meg az $x^4 - y^4$ kifejezés relatív hibáját a $(\beta, p) = (10, 5)$ lebegőpontos számrendszerben! Mi a helyzet a $(x - y)(x + y)(x^2 + y^2)$, $(x^2 - y^2)(x^2 + y^2)$ kifejezésekkel? Melyiknek nagyobb a hibája?

II. octave alapeladatok

1. Olvassa be a /home/steger/zh.dat/times.dat állományt octave-ba, szűrje meg úgy, hogy a sorozat alsó $\alpha = 1.8\%$ valamint felső $\beta = 4.2\%$ részét eldobja! Készítsen ábrát a megmaradt számok eloszlásáról, illetve mentse a szűrt adatokat!
2. Készítse el az n normál vektorral jellemzett síkra tükröző operátort megvalósító függvényt! Lássza be numerikusan a tükrözésre vonatkozó egyszerű vektoralgebrai szabályokat!

III. Problémák a jelfeldolgozási köréből

1. *
1. a) Adja meg a Fourier-sorfejtés és a Fourier-sor képleteit! Mi a kapcsolat a_k, b_k, c_k együtthatók között? Azaz hogyan néznek ki a $\mathbf{c}(\mathbf{a}, \mathbf{b}) = ?$ illetve $\mathbf{a}(\mathbf{c}) = ?$, $\mathbf{b}(\mathbf{c}) = ?$ kifejezések?
1. b) Vezesse le a jel energiája és az együtthatók közötti kapcsolatot! $\int_{-T/2}^{T/2} |f^2(t)| dt = \mathcal{F}(\mathbf{a}, \mathbf{b}) = \mathcal{G}(\mathbf{c})$ esetén mi $\mathcal{F}$ illetve $\mathcal{G}$ pontos kifejezése?
2. Jelölje ϕ_T a T -periódusú folytonos függvényeket, és ϕ'_T az időderiváltakat. Vezesse le ϕ_T és ϕ'_T Fourier-együtthatói közötti algebrai azonosságot!
3. Adja meg az $f(x) = \begin{cases} \sin\left(\frac{2\pi x}{T}\right) & x \in [0; T/2] \\ 0 & x \in [T/2; T] \end{cases}$ függvény Fourier-sorát, ábrázolja az együtthatókat octave-ban!
4. Jelölje $V^{(n)}(t)$ a T hosszúságú $n = 1, 2, \dots$ darab sin hullámot alkotó jelet! Adja meg analitikusan a spektrális sűrűségfüggvényét, $V^{(n)}(\omega)$ -t! Készítse el octave-ban $V^{(n)}(t)$ jelalakokat és a könyvtári fft segítségével meghatározott spektrumot vesse egybe az elméleti eredményekkel, ügyeljen a skálázásra!
5. Megfelelő határátmenet képzésével a τ talpszélességű T periódusú jel ideális impulzusnak, δ -nak tekinthető. Pár octave-ábra segítségével mutassa meg, hogyan változik eközben a spektrum!